

БУРЯД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БУРЯДАЙ АССРЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1989 оной 21-нээ гарана. № 219 (18242) 1989 оной сентябрин 22, пятница Сөн 3 мун.

Ленинэй ойлгомжын ёһоор интернационализм хадаа үндэнэ яһатанай аша туйһы заабол хараадаа абаха, наци бүхэнэй өөһэдэн онсо шэнжые хүндэлхэ, бүхы арадуудай адли тэгшэ эрхы мэдэрхэ, национальна дарлалта мүлжэлгын али бүхы тухэл шэнжэнүүдтэ эбсэшгүгөөр хандаха гэнэн удхатай байгаа.
М. С. ГОРБАЧЕВ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ПЛЕНУМ ТУХАЙ ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

1989 оной сентябрин 20-до ЦК-гай Пленум КПСС-эй платформын проектыг, КПСС-эй Генеральна секретарь М. С. Горбачевой эрхэ байдалда партиин бэелүүлхэ нац политика тухай элидхэлы зүбшэн хэлтэжэлэлтэн байгаа.

Пленум дээрэ байгуулагдан редакционно комиссиһаа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь В. А. МЕДВЕДЕВ үгэ хэлээ.

Е. К. ЛИГАЧЕВ болон КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат В. И. СМЕРНОВ Пленум дээрэ үгэ хэлээ. Энэ асуудалаар Пленум тогтоол баталан абаа. (Хэлэһэн үгэнүүдын, тогтоол хэлбэлдэ толидогдох юм.)

Пленум Ю. Д. МАСЛЮКОВЫЕ ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидатһаа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн болгобо.

МҮНӨӨНЭЙ ЭРХЭ БАЙДАЛДА ПАРТИИН БЭЕЛҮҮЛХЭ НАЦИОНАЛЬНА ПОЛИТИКА ТУХАЙ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. ГОРБАЧЕВОЙ хэһэн элидхэл

Бүхэл нэһэнүүдэй хуби элэһэн ороһоно бшуу. Орон дотори үндэнэ яһатанай харилсануудай аша бэйһые али бүхы талаһыа шууд сэхэ хараа бодотгойгоор зүбшэн хэлсэжэ, Ленинэй гол ёһонүүдтэ бодото байдлаа, дэлгэ дээрэн интэрн хуулигын буюу хараа шэнжлэнүүдтэ түшхэлжэ, үндэнэ яһанай асуудалар партиин мүнөөнэй стратегие зохио зорилго бидэнэй урда төбиданэ. Энэ асуудалаар партиин болон обществото доторгү булалдаата хөөршлөөнүүд үнэнхэй болжо байна. Шэнжлэхэ өхэ худалдир ажуурида, бүтэдэ арадай зүбшэн хэлсэлдэ төбидэнэ тула толилогдон, мүнөөдэр ЦК-гай Пленумтэ үзэмжлэдэ төбиданэ.

Октябрин революциин һүүлээр национальна политика бэлүүлгын тодорхой хэргэ зэмүүдые, түхэл шэнжлэнүүдые зохион бүтэдэ зорилго партиин урда бодото тодорхойгоор төбиданэ һэн. Совет элдэ байдла үгэ залгамжалан абаа һэн. Ороннай үндэнэ яһатанай хоорондои хөмороо зуршилдөөнүүдэр һүжрөөһөн эрхэгүй байдалда ажнуурида һаа гадна, экономика ба орон бололой хүгжэлтын элдэ шатануудта байгаа, Иймэ эрхэ байдалда гүрэнэй байгуулагын асуудал ажамидрала шухала удаа шэнжлэнүүд болоһон һэн. Тийгээ олонхонд автономии гү, али нэгдэмэлт гарукине байгуулагын түлөө һанамжыа мэдүүлжэ һэн. Олонхон һанал бодолыи, обществыо хүгжөөһөн гол шухала эриглэнүүдтэ зүбөөр ойлгомо, үндэнэ яһанай асуудал партиин эгэл тааралжатай стратегие тодорхойлоһон Ленинэй алдар габьяа өһөөтэр өхэ юм.

Алдуу эндүүдтэй, дутуу дундануудай гэрэгдөөһы һанай, Совет гүрэнэй хүгжэлтэд гол юмныи өбөржөө байгуулагын, оройной экономика түгжэһэн байдлыи усалдан зэсүүлгын бүхы бүрхүүлдэ түбгүүдые нүрхэ дээрэ дамжа гэрэһэн. Сэгээ ороноо хөгжөөһөн Агууһэн дайнда ээм зэмэ нимлүүлэн жагсаа, Эхэ ороноо хамгаалһон, дайной һүүлэй жэлүүдтэ таргании үнэнхэй тобор соһоо болгоһон бүхы хүнүүдтэй ажамидрала, хуби хаянда, һанал болгодо, ажал хэрэгүүдтэ сэгилтэ үгэһыи бидэ мартха эрхэгүйбиди.

Юм, Ажал хэрэгые гурбан гол шүгэлээр — политическэ, экономика ба оюн бодолой — абаха хараабиди. Россин арадуудта национальна гүрэн түрэн элдэб түгжэлтэнүүдые олгоһон Октябрьин соһонин социалистик байгуулануудай гол шухала үрбүгүүдтэй нэгэһини болон. Нүгэдүүдэ ханга Россида Украинэ, Белорусси, Грузи гэжэ байгаагүй, харин Россин империин губерниүүд байгаа гэжэ дурсаа шухала. Элдэнэй арадууд бүхэли нациүүд гэжэ тоолододогүй һэн. Тэрээр «эзэн ханай үндэр түрэлтэнэй» албатад гэжэ тоолододог бэлэй. Зөһөнхэй бусад арадуудта, Прибалтиким, Молдавиим, ардуудта эзэн мун лэ табатай юм. Дунда Амдаки байдал буримтанууд үзэгдэн гэжэ хэн нэгэн мүнөө батална.

КПСС-эй Центральна Комитетдэй Пленумэй 1989 оной сентябрин 20-ной тогтоол

МҮНӨӨНЭЙ ЭРХЭ БАЙДАЛДА ПАРТИИН БЭЕЛҮҮЛХЭ НАЦИОНАЛЬНА ПОЛИТИКА ТУХАЙ

1. «Мүнөөнэй эрхэ байдалда партиин бэелүүлхэ нац политика тухай» КПСС-эй платформын хаража зүүд, парти болон арадай дунне зүбшэн хэлсэлгын дүнгүүдые хараадаа мун нигэжэ тогтообо: Мүнөөнэй эрхэ байдалда партиин бэелүүлхэ

национальна политика тухай» КПСС-эй платформын, суртал хургалууд, захяа заабаринууд хубилган шэнэхэлгын гол шухала эриглэнүүдтэ харюусана, Совет Социалис Республикануудай Союзай бүхы арадуудай аша туһада Совет федерацие шэнэхэдхын, национальна-гүрэнэй бүхы эмхидхал байгуулануудые хүгжөөһын, үндэнэ яһанай бусад асуудалуудые шидхэхын тула политическэ үндэнэ һуури боложо шадаха байна гэжэ Пленум тоолоно.

2. «Мүнөөнэй эрхэ байдалда партиин бэелүүлхэ национальна политика тухай» КПСС-эй платформо соо найруулагдан суртал хургалуудые бэелүүлхэ талаар партиин организацинудай ажал ябуулгын тодорхой түсэбүүдые хараалхыи Пленум КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо, союзна республикануудай Компартинуудай ЦК-нуудта, партиин крайкомуудта ба обкомуудта дааа глгана.

Редатор Р. Б. ГАРМА

Д. Ч. Черниковэй түрэнхөр 75 жэлэй ойдо

АШАТА ХЭРЭГЫНЬ МАРТАГДАХАГУЙ

БҮРЯДАЙ мэдээж оршуулаха, үгэ хэлэнэй ууга Даш Черниковийн мүнөө далан тэбэйнгээ да...

хан байна. Залуу жүжгшээ Владимир Халатов (Отелло), Мария Степанова (Дездемона), Намжил Балдан (Яго) болон бусад жэнээн бэлгээ алас...

ЧЕРНИН ДАША

Ойрын нүхэдэй дунда нигэжэ нэрлүүлэж Даша Черникове залуудаа нилээдгүй багаг...

Лаша ЧЕРНИНОВ

ОБООТОЙ ХҮРНҮҮД

А ИМАГАЙ түбөө гэр тээжэ мородо гэжэ Дармын мороо шаргалдаан, хаяхан мороо харан буужа, бүдэг-ба...

ОТЕЛЛО (трагедия хэбэр) Дездемона унтажа эбтэн, Шубуун дун носоно. Отелло ороно. ОТЕЛЛО Инягин, шамаягаа алжа шатагаантайб...

ДЕЗДЕМОНА Тинхэдээ, газарнаа олоо өһотой, Тэрэнэд пулаадаа үгөөгүй бэлэйб...

ПРАВА БУРЯТИИ Илювдэйлэй намсисто 1989 оной септэбрийн 20-ной «Мүнөөнэй эрхэ багадаа лэб...

Центральна К... асуудалнуудыг... БУРЯД... 1989... М. Д. ажалай, дайны...